

OVERDENKING

Een jaar geleden vierden we met Pinksteren ons samengaan. De zon met al die vlammetjes die hier toen voor in de kerk stond halen we vandaag even weer terug. Dat gebeurt vanmorgen in de Adventskerk en dat gebeurt ook hier.

Allemaal verschillende vlammetjes, woorden, handschriften, die bij elkaar zijn gebracht in één machtig beeld.

Ieder van ons schreef een jaar geleden een eigen antwoord op de vraag: waar word jij blij van? Al die vlammetjes samen vormen één grote stralende zon.

Pinksteren is het feest waarop gevierd wordt dat we één zijn en tegelijk ook heel verschillend. Bij Pinksteren gaat het zowel om de gemeenschap, het grote geheel, die stralende zon, als om de enkeling, om al die afzonderlijke kleine vlammetjes. Ieder vlammetje telt.

Het Pinksterverhaal is het verhaal van ieder én allen en van allen én ieder. Het vertelt dat *allen* bij elkaar waren en *allen* vervuld werden van de Heilige Geest. Maar ook van vlammen die zich op *ieder van hen* neerzetten en van woorden die *ieder* verstond in zijn *eigen* taal. Ieder: dat is de enkeling, ieder mens afzonderlijk, het individu. Dat woord betekent letterlijk: een ondeelbare eenheid.

Zostraks las ik de chassidische vertelling van Marten Buber over rabbi Susja. In het boekje *De weg van de mens* zegt Martin Buber in zijn commentaar op dit verhaal ook nog het volgende: *‘Ieder draagt iets kostbaars in zich, dat in geen ander te vinden is. Wat echter dit kostbare is in een mens kan hij slechts ontdekken wanneer hij zijn sterkste gevoelens, zijn innigste wens, datgene in hem wat zijn diepste innerlijk beroert, waarachtig beseft.* Het is onze opdracht om in dit leven onze eigen weg, onze eigen bezieling en gaven te ontdekken én om die in te brengen in het geheel.

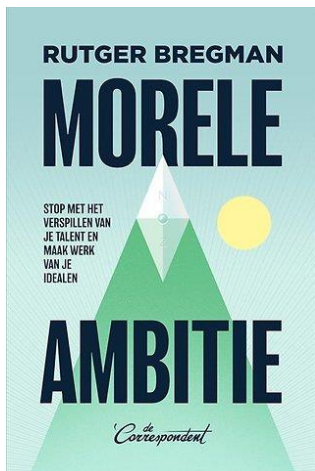
Ieder van ons heeft iets bij te dragen juist vanuit zijn en haar eigenheid. Die eigenheid mag nooit opgeofferd worden aan de dwang van de groep. Maar wat dat eigene, die gave en dat talent is, het is niet altijd zo simpel dat in je leven te ontdekken en te ontwikkelen. Dat kan een hele zoektocht en ook een worsteling zijn.

En soms lukt het ook niet goed, zijn er omstandigheden in het leven die het heel moeilijk maken om dat eigene tot bloei te brengen. Maar het verlangen is er vaak wel. En dat verlangen is iets heel wezenlijks, het is als een vlammetje, daar zit iets, daar stroomt het.

Ik wil u en jou vragen even terug te denken aan de tijd dat je kind was. Denk aan jezelf als achtjarige. Wat deed je toen graag? Waar werd je blij van? Wat ging je moeiteloos af, waar ging je hart naar uit? We zijn allemaal even stil om dat in onszelf op te diepen.

Je kunt er rustig vanuit gaan dat wat er net bij je boven kwam ook iets te maken heeft met waar jij goed in bent, wat jouw gave is, wat jij te bieden hebt. Is ook iets waar je later in je leven iets mee bent gaan doen? In je werk of je vrije tijd? Of sluimert het misschien nog steeds ergens?

Het is één ding om te ontdekken waar je eigenheid en je gave ligt. Iets anders is wat je daar in je leven mee doet, en of je dat in kunt zetten voor iets dat echt de moeite waard is.

Ik lees op dit moment een boekje van Rutger Bregman over morele ambitie. Gekregen van mijn broer omdat hij er zo enthousiast over is. De ondertitel luidt: *Stop met het verspillen van je talent en maak werk van je idealen*. Het is een heel prikkelend boekje. Een van de stellingen van Bregman is dat onze wereld er veel beter voor zou staan als niet zoveel begaafde mensen hun talenten zouden verspillen in nutteloze of zelfs schadelijke banen, maar die zouden inzetten voor iets wat er werkelijk toe doet. Hij citeert een facebook-medewerker die eens verzuchtte: 'De grootste geesten van mijn generatie denken na over de manier waarop ze mensen het beste op advertenties kunnen laten klikken.'

Als voorbeeld van een nutteloze baan noemt hij het aanbieden van een electrischetandenborstelkopjesabonnement -mooi scrabblewoord- , dat in de categorie 'beste jonge ondernemers' schijnt te vallen. Uit onderzoek blijkt dat veel mensen dit soort werk zelf ook niet als zinvol ervaren en er weinig voldoening in vinden. Het doet geen vlammetje branden, er gaat niets stromen, er wordt vaak leegte ervaren die dan vervolgens opgevuld wordt met allerlei vormen van consumeren, waar de wereld bepaald niet beter van wordt.

Bregman schrijft zijn boek om jonge mensen aan te moedigen om zowel werk te maken van datgene waar ze goed in zijn als om iets bij te dragen waar de wereld wel een betere plek van wordt. Het maakt niet uit of dat nu op het gebied van zorg, vorming, verduurzaming, armoedebestrijding of nog weer iets heel anders is, dat maakt niet uit. Er spreekt een sterke gedrevenheid uit hoe hij schrijft en die heeft iets aanstekelijks.

In het Pinksterverhaal vinden we ook een sterke gedrevenheid. Een hevige windvlaag, vuur, dat zijn de beelden die hier gebruikt worden. Er komt plotseling iets vrij. Zoals in het liedje dat Marjanneke zong, ineens ontstaat er een gedachte, breekt er een inzicht door. Mensen treden daarmee naar buiten, ze vinden dit zo belangrijk dat het hen niet uitmaakt wat anderen van hen denken, en of ze misschien uitgelachen worden (teveel gedronken, wordt er gezegd). Datgene wat hen innerlijk beroert moet gewoon naar buiten en al wekken ze eerst verbazing en spot op, ze weten daar ook anderen mee te bereiken. Barrières tussen mensen vallen weg, ze spreken een taal die iedereen verstaat. Wonderlijk wat er gebeurt.

Het boek van Rutger Bregman staat ook vol voorbeelden van wat er gebeurt als mensen de geest krijgen en zich samen gaan inzetten voor iets wat ze belangrijk vinden, niet alleen belangrijk voor zichzelf, maar voor de wereld. Gedeelde bezieling. Wat hebben we dat nodig in een tijd dat de problemen in de wereld zo groot zijn dat we ons vaak verlamd en moedeloos voelen, en geneigd zijn ons terug te trekken op onszelf. Waardoor het vuur in ons uitdooft en we verkommeren. We hopen op nieuw vuur, een vergezicht, bezieling, - nieuw geloof, nieuwe hoop en bovenal liefde. Liefde die ons verbindt met alles wat leeft, met onszelf, met de ander, met God.

*Daal liefdesvuur, daal neer – en breek door mijn verweer
Als Gij mij verlicht, ontluikt een vergezicht
Dan zult Gij zelf de weg daarheen mij leren.*

